

คู่มือการตรวจสอบงบกระทบยอดเงินฝากธนาคาร
เทศบาลตำบลวังห้ว

หน่วยตรวจสอบภายใน
เทศบาลตำบลวังห้ว อ.ศรีประจันต์ จ.สุพรรณบุรี

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทนำ.....	1
ประโยชน์ของงบกระทบยอดเงินฝากธนาคาร.....	1
การตรวจสอบข้อผิดพลาดเคลื่อนที่อาจเกิดขึ้น.....	1
วิธีการจัดทำงบกระทบยอดเงินฝากธนาคาร.....	2
การตรวจสอบงบกระทบยอดเงินฝากธนาคาร.....	3
ขั้นตอนการตรวจสอบ.....	3
กระดาษทำการ.....	5
บรรณานุกรม	

บทที่ 1

บทนำ

การจัดทำงบกระทบยอดเงินฝากธนาคาร คือ การตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของยอดคงเหลือในรายงานการแสดงยอดบัญชีแยกประเภทเงินฝากธนาคาร (ทุกบัญชี) ในระบบบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) กับยอดคงเหลือตามใบแจ้งยอดจากธนาคาร (Bank Statement) โดยหน่วยงานภาครัฐต้องจัดทำงบกระทบยอดเงินฝากธนาคารทุกสิ้นเดือน หากยอดคงเหลือในรายงานการแสดงยอดบัญชีแยกประเภทบัญชีเงินฝากธนาคาร (ทุกบัญชี) ไม่เท่ากับยอดคงเหลือตาม Bank Statement ต้องหาสาเหตุของข้อแตกต่างที่เกิดขึ้น และหากพบข้อผิดพลาดต้องแก้ไขปรับปรุงรายการให้ถูกต้องต่อไป

ประโยชน์ของงบกระทบยอดเงินฝากธนาคาร

1. พิสูจน์ยอดคงเหลือและยอดเคลื่อนไหวในรายงานการแสดงยอดบัญชีแยกประเภทเงินฝากธนาคาร (ทุกบัญชี) ในระบบบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) และ Bank Statement ทำให้หน่วยงานภาครัฐสามารถทราบสาเหตุของข้อแตกต่างได้
2. หน่วยงานภาครัฐสามารถติดตามและแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการบันทึกบัญชีได้
3. หน่วยงานภาครัฐสามารถใช้งบกระทบยอดเงินฝากธนาคารเป็นเครื่องมือในการควบคุมภายในและสอบทานการปฏิบัติงานทางการเงินและบัญชีของตนเองได้
4. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินใช้เป็นข้อมูลในการตรวจสอบรายงานการเงินของหน่วยงานภาครัฐ

การตรวจสอบข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น

1. รายการที่หน่วยงานภาครัฐบันทึกบัญชีแล้ว แต่ธนาคารยังไม่ได้บันทึกข้อมูลในระบบของธนาคาร

1.1 เงินฝากระหว่างทาง คือ รายการฝากเงินที่หน่วยงานภาครัฐได้บันทึกบัญชีเพิ่มยอดบัญชีเงินฝากธนาคารในบัญชีแยกประเภทแล้ว แต่ธนาคารยังไม่ได้บันทึกบัญชีเพิ่มยอดเงินฝากธนาคารให้ อาจเกิดจากหน่วยงานภาครัฐฝากเช็คเข้าบัญชีธนาคารภายหลังจากเวลาที่ธนาคารปิดรับฝากเช็ค หรือกรณีเช็คต่างจังหวัดที่ต้องใช้ระยะเวลาในการเรียกเก็บประมาณ 3-5 วัน เป็นต้น รายการประเภทนี้เป็นผลให้บัญชีเงินฝากธนาคารตาม Bank Statement มียอดคงเหลือต่ำกว่ายอดเงินฝากธนาคารในรายงานการแสดงยอดบัญชีแยกประเภท

1.2 เช็คที่ผู้มีสิทธิยังไม่นำมาขึ้นเงิน หรือเช็คค้างจ่าย คือ รายการสั่งจ่ายเช็คที่หน่วยงานภาครัฐสั่งจ่ายเช็คให้แก่ผู้มีสิทธิและบันทึกยอดบัญชีเงินฝากธนาคารแล้ว แต่ผู้มีสิทธิยังไม่นำเช็คไปขึ้นเงินเป็นผลให้บัญชีเงินฝากธนาคารตาม Bank Statement มียอดคงเหลือสูงกว่ายอดเงินธนาคารในรายงานการแสดงยอดบัญชีแยกประเภท

1.3 หน่วยงานภาครัฐบันทึกบัญชีคลาดเคลื่อน เช่น บันทึกรายการฝากเงินต่ำไปเป็นผลให้ยอดเงินฝากธนาคารในรายงานการแสดงผลยอดบัญชีแยกประเภท ต่ำกว่า Bank Statement หรือกรณีบันทึกรายการจ่ายเงินต่ำไป เป็นผลให้ยอดเงินฝากธนาคารในรายงานการแสดงผลยอดบัญชีแยกประเภท สูงกว่า Bank Statement เป็นต้น

2. รายการที่ธนาคารบันทึกข้อมูลในระบบของธนาคารแล้ว แต่หน่วยงานภาครัฐยังไม่ได้บันทึกบัญชี

2.1 ค่าธรรมเนียมธนาคาร เช่น ค่าธรรมเนียมการโอนเงิน ค่าธรรมเนียมเช็คคืน

2.2 ดอกเบี้ยรับจากธนาคาร

2.3 เช็คคืน คือ เช็คที่หน่วยงานภาครัฐนำฝากธนาคารแล้วแต่ธนาคารไม่สามารถเรียกเก็บเงินได้

2.4 กรณีอื่น ๆ เช่น

- บุคคลภายนอกฝากเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของหน่วยงานภาครัฐโดยตรงแล้วไม่ได้แจ้งให้ทราบ จึงไม่ได้บันทึกเพิ่มยอดเงินฝากธนาคารในบัญชีแยกประเภท แต่ธนาคารได้บันทึกเพิ่มบัญชีเงินฝากธนาคารให้แล้ว รายการประเภทนี้เป็นผลให้บัญชีเงินฝากธนาคารตาม Bank Statement มียอดคงเหลือสูงกว่าเงินฝากธนาคารในรายงานการแสดงผลยอดบัญชีแยกประเภท

- ธนาคารบันทึกผิดพลาด เช่น ธนาคารบันทึกค่าธรรมเนียมซ้ำ 2 ครั้ง ทำให้บัญชีเงินฝากธนาคารตาม Bank Statement มียอดคงเหลือต่ำกว่ายอดเงินฝากธนาคารในรายงานการแสดงผลยอดบัญชีแยกประเภท หรือธนาคารนำเช็คส่งจ่ายของหน่วยงานอื่นมาหักบัญชีธนาคารของหน่วยงานภาครัฐรายการประเภทนี้ เป็นผลให้บัญชีเงินฝากธนาคารตาม Bank Statement มียอดคงเหลือต่ำกว่ายอดเงินฝากธนาคารในรายงานการแสดงผลยอดบัญชีแยกประเภท

วิธีการจัดทำงบกระทบยอดเงินฝากธนาคาร

มีทั้งหมด 3 วิธี คือ

วิธีที่ 1 ใช้ยอดคงเหลือตามใบแจ้งยอดเงินฝากธนาคาร (Bank Statement) เป็นหลักแล้วเปรียบเทียบกับยอดคงเหลือในรายงานการแสดงผลยอดบัญชีแยกประเภทเงินธนาคาร ในระบบบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS)

วิธีที่ 2 ใช้ยอดคงเหลือในรายงานการแสดงผลยอดบัญชีแยกประเภทเงินฝากธนาคาร ในระบบบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) เป็นหลักแล้วเปรียบเทียบกับรายการใน Bank Statement ถ้ารายการใน Bank Statement แตกต่างรายงานการแสดงผลยอดบัญชีแยกประเภทเงินฝากธนาคาร จะต้องแสดงรายการกระทบยอดให้ตรงกับรายงานการแสดงผลยอดบัญชีแยกประเภท

วิธีที่ 3 การปรับปรุงยอดเงินฝากที่ถูกต้อง คือ การพิจารณาว่ารายการข้อแตกต่างระหว่างรายงานการแสดงผลยอดบัญชีแยกประเภทเงินฝากธนาคาร กับ Bank Statement เป็นรายการที่ควรปรับปรุงด้านใดแล้วนำไปปรับปรุงเพื่อให้ได้ยอดคงเหลือที่ถูกต้อง

บทที่ 2

การตรวจสอบงบทะขอยอดเงินฝากธนาคาร

การตรวจสอบงบทะขอยอดเงินฝากธนาคาร ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องของเอกสารหลักฐานจากหน่วยรับตรวจ เพื่อประกอบการตรวจสอบ ดังต่อไปนี้

1. งบทะขอยอดเงินฝากธนาคาร ทุกบัญชี
2. ใบแจ้งยอดเงินฝากธนาคาร (Bank Statement) ทุกบัญชี
3. สมุดบัญชีเงินฝากธนาคาร ทุกบัญชี
4. บัญชีแยกประเภทเงินฝากธนาคารทุกบัญชี

ขั้นตอนการตรวจสอบ

1. ศึกษาข้อมูล กฎ ระเบียบ ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0423.3/ว 63 ลงวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2554 เรื่อง วิธีการตรวจสอบข้อมูลเงินฝากธนาคารและแนวทางการจัดทำงบทะขอยอดเงินฝากธนาคารของหน่วยงานภาครัฐ
2. จัดเตรียมกระดาษทำการตรวจสอบงบทะขอยอดเงินฝากธนาคาร เพื่อรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบ ในการนำมาอ้างอิงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบ และใช้ในการร่างและเขียนรายงานผลการตรวจสอบ
3. ตรวจสอบยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นเดือนในรายงานการแสดงยอดบัญชีแยกประเภทบัญชีเงินฝากธนาคารทุกบัญชี ในระบบบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ว่าแต่ละบัญชีมียอดคงเหลือเท่าใด
4. ตรวจสอบยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นเดือนใน Bank Statement ทุกบัญชี
5. เปรียบเทียบยอดคงเหลือจากรายงานการแสดงยอดบัญชีแยกประเภทบัญชีเงินฝากธนาคาร กับ Bank Statement ของแต่ละบัญชี ว่ามียอดถูกต้องตรงกันหรือไม่ หากมียอดคงเหลือไม่เท่ากัน จะต้องตรวจสอบงบทะขอยอดเงินฝากธนาคาร
6. เปรียบเทียบรายการเคลื่อนไหวรายวันใน Bank Statement กับ รายงานการแสดงบรรทัดรายการบัญชีแยกประเภทบัญชีเงินฝากธนาคารแต่ละบัญชี
7. เปรียบเทียบรายการด้านจ่ายของ Bank Statement กับรายการด้านเครดิตของบัญชีแยกประเภทเงินฝากธนาคารในรายงานการแสดงบรรทัดรายการบัญชีแยกประเภทเงินฝากธนาคารทุกบัญชี
  - ตรวจสอบรายการด้านจ่ายของ Bank Statement
  - ตรวจสอบรายการด้านเครดิตของบัญชีแยกประเภทเงินฝากธนาคาร
  - เปรียบเทียบรายการด้านจ่ายของ Bank Statement กับรายการด้านเครดิตของบัญชีแยกประเภทเงินฝากธนาคาร

8. เปรียบเทียบรายการด้านรับของ Bank Statement กับรายการด้านเดบิตของบัญชีแยกประเภทเงินฝากธนาคารในรายงานการแสดงบรรทัดรายการบัญชีแยกประเภทบัญชีเงินฝากธนาคาร

- ตรวจสอบรายการด้านรับของ Bank Statement
- ตรวจสอบรายการด้านเดบิตของบัญชีแยกประเภทเงินฝากธนาคาร
- เปรียบเทียบรายการด้านรับของ Bank Statement กับรายการด้านเดบิตของบัญชี

แยกประเภทเงินฝากธนาคาร

9. ตรวจสอบรายการที่บันทึกใน Bank Statement แต่ไม่แสดงในรายงานการแสดงบรรทัดรายการบัญชีแยกประเภท บัญชีแยกประเภทเงินฝากธนาคารและหาสาเหตุของรายการที่แตกต่าง

10. ตรวจสอบรายการที่ไม่ได้บันทึกใน Bank Statement แต่แสดงในรายงานการแสดงบรรทัดรายการบัญชีแยกประเภทบัญชีแยกประเภทเงินฝากธนาคาร และหาสาเหตุของรายการที่แตกต่าง

11. ตรวจสอบงบบรรณาดเงินฝากธนาคาร แต่ละบัญชี และบันทึกลงในกระดาษทำการ ดังนี้

- ตรวจสอบว่ามีการจัดทำงบบรรณาดเงินฝากธนาคาร หรือไม่
- ตรวจสอบว่าการจัดทำงบบรรณาดเงินฝากธนาคารใช้ยอดคงเหลือตามใบแจ้งยอดเงินฝากธนาคารเป็นหลัก แล้วเปรียบเทียบกับยอดคงเหลือในรายงานการแสดงยอดบัญชีแยกประเภท ตามวิธีที่ 1 หรือไม่

- ตรวจสอบว่าได้นำรายการที่แตกต่างของแต่ละบัญชีมาแสดงไว้ในงบบรรณาดเงินฝากธนาคาร ของแต่ละบัญชี หรือไม่

- ตรวจสอบรายการในงบบรรณาดเงินฝากธนาคารแต่ละบัญชีว่างบบรรณาดถูกต้องหรือไม่

กระดาษทำการ

ตรวจงบกระทบยอดเงินฝากธนาคาร

หน่วยรับตรวจ :

- มีการจัดทำงบกระทบยอดเงินฝากธนาคาร   ถูกต้อง   ไม่ถูกต้อง
- ไม่มีการจัดทำงบกระทบยอดเงินฝากธนาคาร
- ยอดเงินฝากธนาคารตามบัญชีใน e-LAAS ถูกต้องตรงกับธนาคาร
- ยอดเงินธนาคารตามบัญชี e-LAAS ไม่ถูกต้องตรงกับธนาคาร เนื่องจาก.....
- 1) ยอดเงินฝากธนาคารในงบประมาณ ณ วันที่ ..... ในบัญชีแยกประเภทของหน่วยรับตรวจ
จำนวน.....บาท ตรงกับ/ไม่ตรงกับ ยอดเงินฝากในสมุดบัญชี ธนาคารกรุงไทย
สาขา.....ประเภทกระแสรายวัน เลขที่.....จำนวนเงิน.....บาท
- 2) ยอดเงินฝากธนาคารในงบประมาณ ณ วันที่ ..... ในบัญชีแยกประเภทของหน่วยรับตรวจ
จำนวน.....บาท ตรงกับ/ไม่ตรงกับ ยอดเงินฝากในสมุดบัญชี ธนาคารกรุงไทย
สาขา.....ประเภทกระแสรายวัน เลขที่.....จำนวนเงิน.....บาท
- 3) ยอดเงินฝากธนาคารในงบประมาณ ณ วันที่ ..... ในบัญชีแยกประเภทของหน่วยรับตรวจ
จำนวน.....บาท ตรงกับ/ไม่ตรงกับ ยอดเงินฝากในสมุดบัญชี ธนาคารกรุงไทย
สาขา.....ประเภทกระแสรายวัน เลขที่.....จำนวนเงิน.....บาท
- 4) ยอดเงินฝากธนาคารในงบประมาณ ณ วันที่ ..... ในบัญชีแยกประเภทของหน่วยรับตรวจ
จำนวน.....บาท ตรงกับ/ไม่ตรงกับ ยอดเงินฝากในสมุดบัญชี ธนาคารกรุงไทย
สาขา.....ประเภทกระแสรายวัน เลขที่.....จำนวนเงิน.....บาท

สรุปผลการตรวจสอบ

.....
.....

ข้อเสนอแนะ

.....
.....

ผู้ตรวจสอบ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ผู้สอบทาน.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

บรรณานุกรม

คู่มือ วิธีการตรวจสอบข้อมูลเงินฝากธนาคารและแนวทางการจัดทำงบประมาณยอด กรมบัญชีกลาง เงินฝาก
ธนาคารของหน่วยงานภาครัฐ